
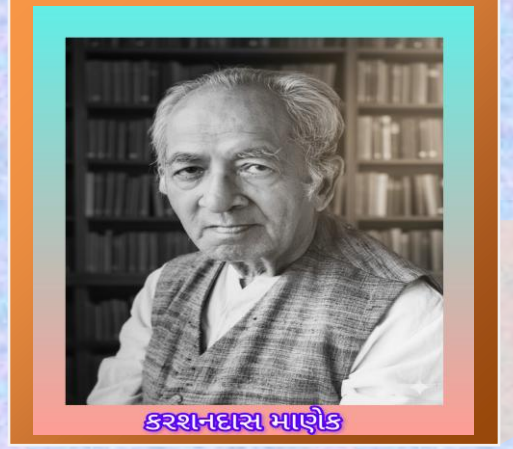

- રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 2020 અને રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ રૂપરેખા શાળા શિક્ષણ 2023 (NCF-SE) શિક્ષક આવૃત્તિ આધારિત દૈનિક આયોજન કરેલ છે.
- SSA તરફથી આવેલ નવીન દૈનિક આયોજનપોથી અનુસાર અધ્યયન નિષ્પત્તિ, શૈક્ષણિક મુદ્દા, શિક્ષક-વિદ્યાર્થી અધ્યયન- અધ્યાપન પ્રક્રિયા, શૈક્ષણિક સામગ્રી તથા ગૃહકાર્યનું માઇક્રોપ્લાનિંગ કરેલ છે.
- શિક્ષકને વર્ગખંડમાં પેડાગોજી આધારિત પ્રક્રિયામાં મદદરૂપ થશે.

બ્રિજ કોર્સ	પ્રથમ પખવાડિયા માટે બ્રિજ કોર્સ નું આયોજન ધોરણ 8 ગુજરાતી
<p>● ઉપચારાત્મક કાર્ય</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ● શબ્દ વાંચન વાક્ય વાંચન લેખન શ્રવણ ● ધોરણ 7 ની મનપસંદ કવિતાનું શ્રવણ કરાવવું. YouTube ના માધ્યમથી ● સરળ શબ્દોનું વાંચન / જોડાક્ષર શબ્દોનું વાંચન ● સાદા વાક્યનું વાંચન / ફકરા નું વાંચન ● ફકરાનું અનુલેખન કરાવીશ. ● ફકરાનું શ્રુતલેખન કરાવીશ. ● શબ્દોને યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવી વાક્ય રચના શીખવી. પ્રવૃત્તિ ઉદાહરણ ની સમજ આપીશ. ● સમાનાર્થી શબ્દો ની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેની ચર્ચા કરીશ. ● સમાનાર્થી શબ્દોનું લેખન કરાવીશ. ● વિરુદ્ધાર્થી શબ્દોની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેની ચર્ચા કરીશ. ● વિરુદ્ધાર્થી શબ્દોનું લેખન કાર્ય કરાવીશ. ● વિદ્યાર્થીઓને કાવ્ય શ્રવણ કરાવીશ તેના આધારે પ્રશ્નોત્તરી કરી. ● ફકરાનું વાંચન કરાવીશ તથા તેનો અર્થ ગ્રહણ કરાવીશ. ● ફકરાના આધારે પ્રશ્નોત્તરી લેખન કાર્ય. ● વાંચન ઝડપ માટે વિદ્યાર્થીઓને પ્રેરણા આપીશ. ● વાંચન સ્પર્ધા કરાવીશ. ● સુંદર અક્ષર લેખન સ્પર્ધા કરાવીશ. ● રૂઢિપ્રયોગની ચર્ચા અર્થ સમજ લેખન. ● સંજ્ઞા વિશે સમજ આપીશ દ્રવ્યવાચક સંજ્ઞાની સમજ આપીશ. ● વ્યક્તિવાચક જાતિવાચક સંજ્ઞાનો ભેદ સમજાવીશ. ● સમુહવાચક સંજ્ઞા ની ઓળખ આપીશ. ● શબ્દ આપી સંજ્ઞાની ઓળખ કરાવી ચર્ચા લેખન.

1. આ તો ઇશ તણો આવાસ - કરશનદાસ માણેક (પ્રાર્થના કાવ્ય)

અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1, CG-2, CG-3, CG-5
ક્ષમતા (C) C-1.1, C-1.2, C-1.3, C-2.1.5, C-2.1, C-3.1, C-3.2, C-5.3
નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.1, 1.1.5, 1.1.4, 1.3.7, 1.4.5, 1.5.3, 1.5.5, 1.5.15,
2.1.1, 2.1.5, 2.1.8, 2.1.12, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.17, 3.2.2,
3.2.12, 3.2.13, 3.1.6,

કરશનદાસ માણેક

પૂર્વતૈયારી

- ❖ કાવ્યનો અર્થ અને ભાવાર્થ સમજી લેવો.
- ❖ કવિનો પરિચય તૈયાર કરવો.
- ❖ લયબદ્ધ અને ભાવસભર પઠનનો અભ્યાસ કરવો.
- ❖ ICT ના ઉપયોગ માટે સાધનો તૈયાર કરવા.
- ❖ ચિત્રો, ઓડિયો / વીડિયો જેવાં શૈક્ષણિક સાધનો તૈયાર રાખવાં.
- ❖ આ કાવ્ય જેવું અન્ય કાવ્ય પુસ્તકાલયમાંથી શોધી રાખવું.
રમત રમાડવા માટેની જરૂરી સામગ્રી એકત્રિત કરવી

એકમ શા માટે ?

- * વિદ્યાર્થીમાં સમભાવ જન્મે.
- * વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપથી પરિચિત થાય.
- * "વસુદૈવ કુટુંબકમ્"ની ભાવના વિકસે.

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- ★ વિષયપ્રવેશ / આદર્શવાચન/ વાતચીત
- ★ જૂથકાર્ય / ભાષાઅભિવ્યક્તિ
- ★ સર્જનાત્મક લેખન

એકમ-1 માટે અંદાજિત સમય આયોજન
અંદાજિત 220 મિનિટ / 3.66 કલાક / 8 તાસ

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈ. સામગ્રી	ગૃહકાર્ય
1.1.1 1.5.16	વિષયપ્રવેશ કવિ પરિચય (25 મિનિટ)	ઈશ્વર વિશે પ્રશ્નોત્તરી આપણે કોને પ્રાર્થના કરીએ છે ? G Shala અંતર્ગત કરસનદાસ માણેકનો પરિચય આપવો.	જ્ઞાનકુંજ ICT G Shala Youtube	તમારી શાળાની પ્રાર્થના વિશે દસ વાક્યો લખો.
1.5.15	પ્રાર્થના શ્રવણ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	Youtubeના માધ્યમથી 'જીવન અંજલિ થાજો' પ્રાર્થનાનું શ્રવણ તથા પ્રશ્નોત્તરી	Youtube	
3.2.4	સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચય (અંદાજિત 10 મિનિટ)	પ્રાર્થના સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે ચર્ચા તથા પ્રશ્નોત્તરી (કલા સંમિલિત શિક્ષણ અને ICT દ્વારા શિક્ષણ મુલ્ય શિક્ષણ અને ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલી (પ્રાર્થના))	પાઠ્ય પુસ્તક	પ્રાર્થનાને કંઠસ્થ કરવી.
1.5.5	કાવ્યપઠન/ગાન/ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	કાવ્યનું ભાવવાહી ગાન કરવું. (વિદ્યાર્થીઓને પાઠ્યપુ. બંધ રાખી શ્રાવણ માટે સૂચન કરો)	પાઠ્ય પુસ્તક	
2.1.2 1.5.3	વાતચીત (અંદાજિત 30 મિનિટ)	શબ્દાર્થ, શબ્દ સમૂહ વિશે પૂછપરછ કરવી. ચર્ચા કરવી, વાતચીત અંતર્ગત પ્રશ્નની ચર્ચા કરવી. (Communication, IBL)	પાઠ્ય પુસ્તક	તમને ગમતી કોઈ એક પ્રાર્થનાનું લેખન કરવું
3.1.4 3.1.6	ઉદા. મુજબ શબ્દ જોડ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	પ્રવૃત્તિમાં આપેલ ઉદાહરણ મુજબ ચર્ચા કરવી, નમુના રૂપ વાક્ય બનાવવું તેની સમજ સ્પષ્ટ કરાવવી (પ્રવૃત્તિ, શોધ આધારિત અધ્યયન)	પાઠ્ય પુસ્તક જોડણીકોશ	શબ્દ પરથી વાક્ય લેખન કરવું.
5.3.3. 5.3.1	વાક્ય નો અર્થ	પાઠ્યપુસ્તકમાં આપેલ રેખાંકિત શબ્દો /વિલોમ શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ	પાઠ્ય પુસ્તક	વિરુદ્ધાર્થી શબ્દની

3.1.2	ભેદ તથા વાક્યરચના (વિલોમ શબ્દ) (અંદાજિત 20 મિનિટ)	કરવો. બે બે જૂથમાં વિદ્યાર્થીને શબ્દ જોડે આપી વાક્ય રચના કરાવવી. (જૂથ કાર્ય, પેડાગોજી / પિયર લર્નિંગ)		જોડ લખવી
2.1.5	શબ્દ રમત (અંદાજિત 20 મિનિટ)	વિદ્યાર્થી જૂથ બનાવી એક જૂથને પ્રશ્ન ચિઠ્ઠી બીજા જૂથને જવાબ ચિઠ્ઠી આપી સામ સામે પ્રશ્ન જવાબ મેળવવા રમતની સૂચના આપવી. (રમત જૂથ દ્વારા અધ્યયન)	ચિઠ્ઠી પ્રશ્નો જવાબ પાઠ્ય પુસ્તક	પ્રાર્થનાને લગતા વિવિધ શબ્દોની યાદી બનાવવી (શબ્દ ભંડોળ)
1.1.5 1.5.5	કાવ્ય સમૂહ ગાન (અંદાજિત 10 મિનિટ)	આરોહ અવરોહ સાથે ગાન કરાવવું. GShala માં કાવ્ય વિડીયોનું શ્રવણ કરાવવું. (કલા સંમેલિત અધ્યયન/ ICT દ્વારા અધ્યયન)	જ્ઞાનકુંજ ICT G Shala Youtube	કાવ્યને કંઠસ્થ કરવું.
1.4.4. 1.4.5	શબ્દ અર્થ સમજ તથા કાવ્યપંક્તિ શોધ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	પાઠ્યપુસ્તક માંથી પાંચ શબ્દો માટે ઉદા. મુજબ કાવ્યપંક્તિ શોધવા કહેવું ઉદા.નું કા.પા. કાર્ય કરી સમજ આપવી (શોધ આધારિત અધ્યયન, information literacy બહુભાષિતા)	પાઠ્ય પુસ્તક	 એઝાઝ મનસુરી ઈનિક આયોજન
3.2.12 3.2.13 3.2.2	કાવ્ય ભાવાર્થ ચર્ચા (અંદાજિત 10 મિનિટ)	પાઠ્યપુસ્તકમાં આપેલ ભાવાર્થને લાગુ પડતી પંક્તિ કાવ્યમાંથી શોધી નોટબુકમાં લખવા કહેવું. (શોધ આધારિત અધ્યયન સર્જનાત્મકતા, મૂલ્ય શિક્ષણ)	પાઠ્ય પુસ્તક	
1.3.7 2.1.1 2.1.8 2.1.12	અનુચિતન પ્રશ્નોત્તરી લેખન (અંદાજિત 20 મિનિટ)	પ્રશ્નોનું વાંચન વિદ્યાર્થીઓ પાસે કરાવી તેની ચર્ચા કરવી વિદ્યાર્થીઓ પાસે સૂચના વંચાવી શું કરવાનું છે તે જણાવીશ માર્ગદર્શન આપીશ.	પાઠ્ય પુસ્તક	
3.1.3 3.1.17	કાવ્યસર્જન (અંદાજિત 20 મિનિટ)	પાઠ્યપુસ્તકમાં આપેલ પંક્તિનો કા.પા. કાર્ય કરવું. યોગ્ય પઠન કરવું. વિદ્યાર્થીઓ પાસે પઠન કરાવવું. પ્રાસ યુક્ત શબ્દ પરિચય આપવો. અન્ય પંક્તિ માટે પ્રેરણા આપવી. (સર્જનાત્મકતા)	પાઠ્ય પુસ્તક Youtube ICT	

શિક્ષણનું ખરું કામ

ભણાવવું એટલે શું ?
ભણાવવું એટલે જ્ઞાન આપવું એ સાથે મરદાનગી આપવી. આજે શિક્ષણનું મુખ્ય કામ અન્યાય સામે લડવાનું શીખવવાનું છે. આપણા શિક્ષણમાંથી, સાહિત્યમાંથી, એવી તાકાત જન્મવી જોઈએ કે સામાન્ય માણસ ઉઠીને ઉભો થાય અને અન્યાય નિવારણ માટે લડત આપે. શિક્ષણનું ખરું કામ આ છે.

શિક્ષણ ખાતર શિક્ષણ નહિ, સાહિત્ય ખાતર સાહિત્ય નહીં, સેવા ખાતર સેવા નહીં. તે ત્રણમાંથી શક્તિ પ્રગટવી જોઈએ. માણસ બેઠો થવો જોઈએ. આવી તાકાત જો નીપજતી હોય, તો શિક્ષણ - સાહિત્ય - સેવા બધું નકામું.

- દર્શક

2. સાઈકલ સવારીની ખાટીમીઠી - મનસુખ સલ્લા (સ્મરણકથા)

અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1, CG-2, CG-3, CG-4
ક્ષમતા (C) C-1.1, C-1.2, C-1.3, C-1.5, C-2.1, C-2.2, C-3.1, C-4.1
નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.1, 1.3.2, 1.3.4, 1.5.3, 1.5.5, 1.5.12, 1.5.14,
1.1.15, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2.2, 2.2.4, 3.1.1, 3.1.6,
3.1.9, 3.1.14, 3.1.15, 5.3.1, 5.3.3.

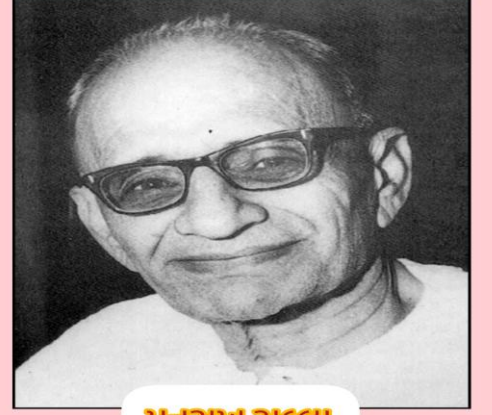
એકમ શા માટે ?

વિદ્યાર્થીઓ પોતાના જીવનના અનુભવો સાથે પાઠને જોડે અને વાચન માટે જિજ્ઞાસા ઊભી થાય. પોતાના અનુભવોને લેખિત સ્વરૂપમાં રજૂ કરી શકે. પોતાના અનુભવોને પરિસ્થિતિ સાથે જોડે તેમજ બીજાના અનુભવોની સરખામણી કરી સમજી શકે. ભાષાના વિવિધ ઘટકોથી પરિચિત થાય.

પૂર્વતૈયારી

વિદ્યાર્થીઓને ૩ જૂન વિશ્વ સાઈકલ દિવસની માહિતી મળે તે જોવું.

પર્યાવરણના સંરક્ષણમાં ઈકો ફ્રેન્ડલિ વાહન તરીકે સાઈકલનું મહત્ત્વ સમજાવવું.

મનસુખ સલ્લા

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- ★ વિષયપ્રવેશ
- ★ આદર્શવાચન
- ★ વાતચીત
- ★ જૂથકાર્ય
- ★ ભાષાઅભિવ્યક્તિ
- ★ સર્જનાત્મક લેખન

એકમ-2 માટે અંદાજિત સમય આયોજન

અંદાજિત 265 મિનિટ / 4.41 કલાક / 10 તાસ

એઝાઝ મનસુરી

દૈનિક આયોજન

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈ. સામગ્રી	ગૃહકાર્ય
1.1.1 1.5.3 1.5.5 1.5.14	વિષય પ્રવેશ ચિત્ર દર્શન નાટ્યરૂપ પ્રવૃત્તિ (અંદાજિત 35 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓને સાયકલ ચલાવવાનો પહેલો અનુભવ વિશે ચર્ચા કરીશ. સાયકલ ચલાવતા ચિત્રો વીડિયોનું નિદર્શન બતાવીશ. સાયકલ ચલાવતા ચલાવતા શીખતા હોય તેવો અભિનય કરવો વિદ્યાર્થીઓ પાસે અભિનય કરાવવો.	જ્ઞાનકુંજ ICT G Shala Youtube	સાયકલ અનુભવનું લેખન કરવું.
1.1.1 2.1.2	એકમ વાંચન (અંદાજિત 35 મિનિટ)	એકમનો આરોહ અવરોહ યુક્ત વાંચન કરવું વિદ્યાર્થીઓ પાસે વાંચન કરાવવું.	પાઠ્ય પુસ્તક	એકમ વાંચન કરવું.
1.3.2 1.5.15 2.1.2 2.1.4 3.1.1 3.1.9	વાતચીત (અંદાજિત 205મિનિટ) શબ્દ શોધ અર્થ લેખન (અંદાજિત 10 મિનિટ)	આપેલા પ્રશ્નની વાતચીત કરવી મુક્ત ચર્ચા કરવી. (સંવાદ આધારિત અધ્યયન મુક્ત જવાબી પ્રત્યાયન) જૂથ વિભાજન કરી પાઠને આધારે શબ્દ શોધી અર્થ લેખન લખી દરેક જૂથે વર્ગમાં રજૂ કરાવીશ. (Collaboration, Communication Skill)	પાઠ્ય પુસ્તક	શબ્દ શોધ પ્રવૃત્તિ નું લેખન કાર્ય કરવું.
3.1.9	શબ્દભંડોળ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	વર્ગ ચર્ચા દ્વારા વિવિધ વિસ્તારોના શબ્દોની સમાનતા વિશિષ્ટતા સમજાવી શબ્દનો મહાવરો કરાવવો. (વિવેચનાત્મક ચિંતન)	પાઠ્ય પુસ્તક	પ્રવૃત્તિનું લેખન કાર્ય કરવું.
2.2.2	રૂઢિપ્રયોગ	રૂઢિપ્રયોગ માટે વાક્ય એકમમાંથી શોધવા જણાવવું તેનો અર્થ	પાઠ્ય પુસ્તક	રૂઢિપ્રયોગ તથા

2.2.4	(અંદાજિત 30 મિનિટ)	શોધવા માટે માર્ગદર્શન આપીશ અર્થના આધારે નવું વાક્ય બનાવવા આપીશ. (Contextual Learning, Interdisciplinary Approach)	જોડણીકોશ	વાક્ય પ્રયોગનું લેખન કરવું.
3.1.6	વાક્યના સાચા અર્થની શોધ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	દરેક વિદ્યાર્થીને વાંચનનો સમય આપી માર્ગદર્શન આપીશ સાચા અર્થની ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી.	પાઠ્ય પુસ્તક	વાક્ય લેખન
1.3.4 1.5.12	પરિસ્થિતિ અનુસાર કોષ્ટક પૂર્તિ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓને કોષ્ટકમાં આપેલી વિગતો વાંચવાનો /ભરવાનો સમય આપીશ ત્યારબાદ તેની ચકાસણી કરીશ. (અનુભવ આધારિત અધ્યયન વિવેચનાત્મક ચિંતન)	પાઠ્ય પુસ્તક	કોષ્ટકની વિગતો સ્વાધ્યાય કાર્ય કરવું.
2.1.1 2.1.3 3.1.14 3.1.15	અનુચિતન પ્રશ્નોત્તરી (અંદાજિત 30 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓને પ્રશ્ન વાંચનનો સમય આપી પ્રશ્નોના જવાબ એકમમાંથી શોધવા સૂચના આપીશ પછી વારાફરતી ઉત્તરો પછી જવાબ મેળવીશ. (અનુભવ આધારિત અધ્યયન, દ્વિધ્રુવી પ્રક્રિયા, વ્રઢીકરણ)	પાઠ્ય પુસ્તક	આપેલા પ્રશ્નોના જવાબનું લેખન કાર્ય કરવું.
3.2.3 3.2.6 4.1.4	સ્વતંત્ર લેખન (અંદાજિત 30 મિનિટ)	આપેલા મુદ્દાને આધારે જૂની સાચકલ ની આત્મકથાનું લેખન કરાવીશ.	પાઠ્ય પુસ્તક સાઇકલનુ ચિત્ર ICT	મારી પ્રથમ સાચકલ સવારી વિશે નિબંધ લેખન કરવું.
C 5.1 3.1.10	ભાષા સજ્જતા સ્વર વ્યંજન (અંદાજિત 30 મિનિટ)	સ્વર વ્યંજન વિશે માહિતી આપી ચર્ચા કરીશ ઉદાહરણોની સમજ આપી ઉપચાર કરાવીશ કંઠ્ય, તાલવ્ય, મૂર્ધન્ય, દંત્ય, ઓષ્ઠ્ય વ્યંજનોની સમજૂતી આપીશ.	પાઠ્ય પુસ્તક જોડણીકોશ ICT	આપેલા શબ્દોનો સ્વર વ્યંજન ધ્વનિમાં છુટા પાડી લેખન કરવું.

3. ગઢની રઢ ઓડો - ભાનુકુમાર ત્રિવેદી (લોકકથા)

અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1, CG-3, CG-4
ક્ષમતા (C) C-1.1, C-1.3, C-1.5, C-3.1, C-4.2
નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.1, 1.1.4, 1.1.8, 1.3, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 1.5.11, 1.5.17, 3.1.1, 4.2.1,

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- ★ ગઢ વિશે વાતચીત/ વાર્તાપઢન વાતચીત
- ★ વિગત શોધવાની પ્રવૃત્તિ
- ★ શબ્દના અર્થ ધારણા અને તારવણી માટેની પ્રવૃત્તિ.
- ★ વિગતો વચ્ચેનો સંબંધ માટેની પ્રવૃત્તિઓ
- ★ પાત્રાલેખનની પ્રવૃત્તિ/ વાર્તાલેખનની પ્રવૃત્તિ
- ★ ડિબેટ- (દલીલ પ્રતિદલીલ કરવાની ક્ષમતાનું મૂલ્યાંકન)

પૂર્વતૈયારી

સમગ્ર પાઠનો અભ્યાસ કરો.
તેમાં જરૂરી સામગ્રી એકત્ર કરી લેવી. (જેમ કે ગઢના ફોટોગ્રાફ્સ)

એકમ-3 માટે
અંદાજિત
સમય
આયોજન

અંદાજિત 260
મિનિટ /
4.35 કલાક /
9 તાસ

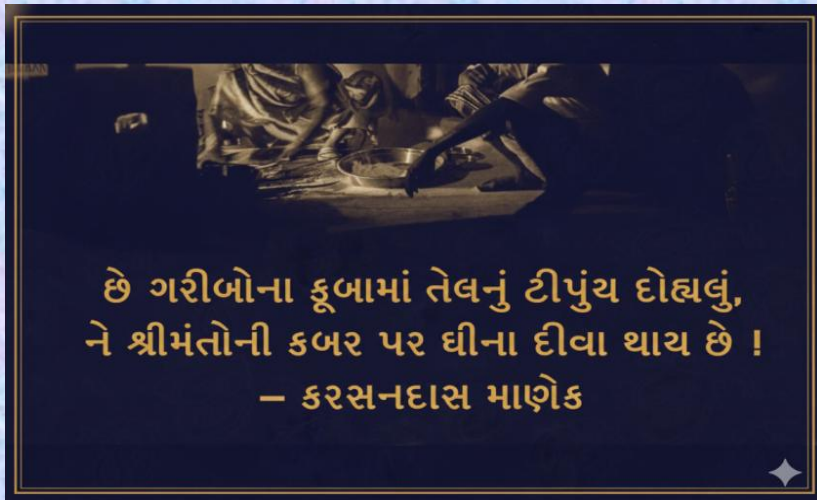

ભાનુકુમાર ત્રિવેદી

એકમ શા માટે ?
કથાત્મક વિગતોનું વિશ્લેષણ કરે.
ઇતિહાસ સાથે અનુબંધ કેળવે.

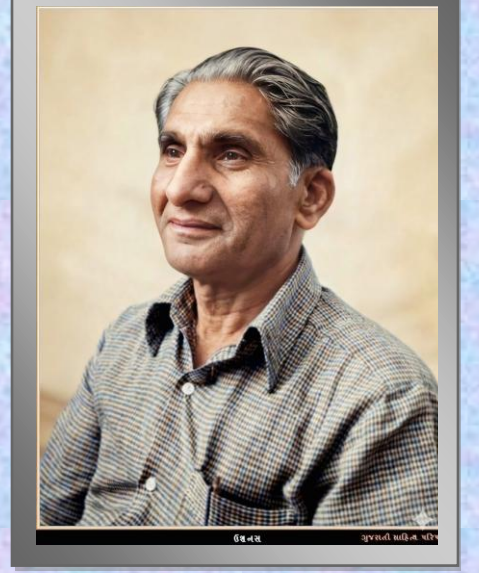
અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈ. સામગ્રી	ગૃહકાર્ય
4.2.1	વિષય પ્રવેશ (અંદાજિત 35 મિનિટ)	ઇન્ટરનેટના માધ્યમથી ગઢના જુદા જુદા ફોટોગ્રાફ્સ વીડિયોનો નિદર્શન ચર્ચા કરવી. વિદ્યાર્થીઓએ જોયેલા કિલ્લા વિશે વાતચીત કરવી. (પેડાગોજી / અનુભવ જન્ય શિક્ષણ ભાષાનો ઇતિહાસ સાથે અનુબંધ)	જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર ICT G Shala Youtube	કોઈ એક કિલ્લા મહેલ નું ચિત્ર દોરો

1.1.1 1.3.3	ગઢની રઢ છોડો / વાંચન (અંદાજિત 35 મિનિટ)	એકમનો આરોહ અવરોહ યુક્ત વાંચન વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તક બંધ રાખી શ્રવણ કરવા સુચના/ પ્રશ્નોત્તરી. (વિવેચનાત્મક ચિંતન)	પાઠ્યપુસ્તક	એકમ વાંચન કરવું.
3.1.1	સંદર્ભ શબ્દની ચર્ચા (અંદાજિત 35 મિનિટ)	અઢરા શબ્દની એકમમાંથી શોઢ કરાવી તથા તે શબ્દના અર્થની ચર્ચા કરવી	પાઠ્યપુસ્તક ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	શબ્દાર્થ લેખન કરવું.
1.3.2 1.1.15 2.1.2	વાતચીત (અંદાજિત 20 મિનિટ)	વાતચીતમાં આપેલા પ્રશ્નોની મૌખિક ચર્ચા કરવી.		
1.5.11	ઉમેરણ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	અઢ્યયન નિષ્પત્તિ સંબંધિત વાર્તામાંથી ઘટના ભાવ આધારિત વાક્યનું લેખન કરાવી વાક્યને સામાન્ય તથા સ્થાનિક ભાષામાં લેખન કરાવવું. જૂથ કાર્ય. (શિક્ષક આવૃત્તિ પાન નંબર 22 નું ટેબલ જોવું)	પાઠ્યપુસ્તક શિક્ષક આવૃત્તિ	ટેબલની માહિતી નું લેખન કાર્ય કરવું.
1.1.4	વાક્ય શોઢ (અંદાજિત 35 મિનિટ)	પ્રશ્ન સાત સ્વાઢ્યાય આપેલા વાક્યોનો ભાવ અર્થ ધરાવતા વાક્ય પાઠમાંથી શોધીને તેનું લેખન કાર્ય કરવું. (વ્યક્તિગત કાર્ય સોપણી)	પાઠ્યપુસ્તક	અન્ય ભાવ દર્શાવતા વાક્યોનું લેખન કાર્ય કરવું.
1.1.8	રાજા વજેસંગ નું પાત્રાલેખન (અંદાજિત 35 મિનિટ)	જૂથવિભાજન કરી રાજા વજેસંગ ના ગુણ તેમના બોલાયેલા વાક્યોનો સાર વગેરેની શોઢ તથા પાત્રાલેખન કરાવવું અને વર્ગમાં તેનો અભિનય કરાવવો.	પાઠ્યપુસ્તક	વજેસંગ વિશે પાત્ર પરિચય લેખન કરવું.
1.1.8 1.5.17	ઉમેરણ (અંદાજિત 35 મિનિટ)	સામાજિક વિજ્ઞાનમાં આવતા કોઈ એક ફકરામાંથી વિગતો શોઢવી. (દા. ત., ફકરામાં આવનાર વ્યક્તિ/ સમય /સ્થળ/ ઘટના) (અન્ય વિષય સાથે અનુબંધ બહુવિષયકતા)	સામાજિક વિજ્ઞાન પાઠ્યપુસ્તક	કોઈપણ એક સ્વાતંત્ર સેનાની વિશે દસ વાક્યોનો લેખન કરવું.
1.3.1 1.3.2 1.3	ડિબેટ વાદ પ્રતિવાદ (અંદાજિત 35 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓના બે જૂથ પાડી ડીબેટ કરાવીશ. 1. રાઢાએ સુરક્ષા માટે કિલ્લો બનાવો કે માત્ર પ્રજા ઉપર ભરોસો રાખવો ? 2. હાલના સમયમાં સરહદે સૈનિકો રાખવા કે પડોશી દેશ ઉપર ભરોસો રાખવો જોઈએ ? (મુક્ત જવાબી પ્રશ્નો અભિવ્યક્તિ)	પાઠ્યપુસ્તક	

4. અષાઠે - ઉશનસ (પ્રકૃતિકાવ્ય)

અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1, CG-2, CG-3, CG-4
ક્ષમતા (C) C-1.5, 2.2, 3.2
નિષ્પત્તિ (L.O) 1.5.1, 1.5.5, 1.5.17, 2.2.5, 3.1.1, 3.1.5, 3.2.2

એકમ શા માટે ?

શબ્દોનો ક્રમ બદલવાથી ઉત્પન્ન થતા ભાષા સૌંદર્યને ઓળખે. પોતાની આસપાસની સૃષ્ટિને કલાત્મક રીતે અભિવ્યક્ત કરતાં શીખે.

પૂર્વતૈયારી

શિક્ષકે સૌપ્રથમ વર્ગમાં વરસાદને લગતા દુહા કે લોકગીત સંભળાવવાં. વરસાદ પહેલાં અને પછીની સ્થિતિનું વર્ણન વિદ્યાર્થીઓ પાસે કરાવવું.

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- ★ ચિત્રો આધારે વાતચીત
- ★ કાવ્યનું પઠન - ગાન - વાતચીત
- ★ પુનઃવાચન માટે આડાઅવળા થઈ ગયેલા શબ્દોને ગોઠવો
- ★ શબ્દ અર્થ ધારણા અને ઉપયોગ
- ★ અર્થગ્રહણ માટે કવિતામાંથી પંક્તિઓ શોધે

એકમ-4 માટે અંદાજિત સમય આયોજન

અંદાજિત 180 મિનિટ / 3 કલાક / 6 તાસ

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈ. સામગ્રી	ગૃહકાર્ય
1.5.1 1.5.17	પ્રાકૃતિક સ્થળો ના ફોટોઝ તથા વાતચીત (અંદાજિત 20 મિનિટ)	પ્રાકૃતિક સ્થળોના ચાર પાંચ ફોટો બતાવવા ફોટા વિશે ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી ફોટો શાના વિશે છે ? તમને કયો ફોટો ગમ્યો ? શા માટે વગેરે ચર્ચા કરવી. (વિવેચનાત્મક ચિંતન સૌંદર્યાત્મક ચિંતન)	જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર ICT G Shala Youtube	કુદરતી સૌંદર્ય વિશે ચિત્ર દોરો.
1.5.5	કાવ્ય પઠન ગાન વાતચીત (અંદાજિત 35 મિનિટ)	કાવ્ય પઠન કરીશ(વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તક બંધ કરવા સૂચના આપીશ.) પ્રશ્નોત્તરી જોયેલા ચિત્રો માંથી કયું ચિત્ર યાદ રહ્યું તેની ચર્ચા. સમૂહ ગાન કરાવીશ (વિવેચનાત્મક ચિંતન)	G Shala પાઠ્યપુસ્તક	કાવ્યને કંઠસ્થ કરો.
1.3.2 2.1.2	વાતચીત (અંદાજિત 20મિનિટ)	આપેલ વાતચીતના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવી.	પાઠ્યપુસ્તક	
3.1.1 3.1.5	શબ્દઅર્થની ધારણા/ ઉપયોગ (અંદાજિત 35 મિનિટ)	પ્રશ્નની સૂચના વ્યક્તિગત વંચાવી અર્થધારણા માટે કહેવું વાક્યરચના કરાવી વાક્યની રજૂઆત કરાવવી.	પાઠ્યપુસ્તક ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	કોઈપણ 10 શબ્દો પરથી વાક્ય લેખન કરવું.
2.2.5	શબ્દક્રમ ગોઠવણી (અંદાજિત 20 મિનિટ)	પ્રશ્ન પાંચમાં આપેલા આડા અવળા થઈ ગયેલા શબ્દોને યોગ્ય સ્થાને મૂકી વાક્ય લેખન કરવું, ચર્ચા માર્ગદર્શન. (અનુભવજન્ય શિક્ષણ)	પાઠ્યપુસ્તક	
3.2.2	ઉમેરણ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	પ્રશ્ન છ સાત ઉદાહરણ મુજબ વાક્ય બનાવી તેનું લેખન કાર્ય વિશે માર્ગદર્શન આપીશ. (જૂથ કાર્ય /જોડી કાર્ય)	પાઠ્યપુસ્તક	વાક્યનું લેખન કરવું.
1.5.4	કલાત્મક	વિદ્યાર્થીઓને ઉદાહરણ મુજબ કલાત્મક અક્ષર લેખન કરવા સૂચના	પાઠ્યપુસ્તક	પોતાનું નામ

	અક્ષરાંકન (અંદાજિત 20 મિનિટ)	આપીશ.		કલાત્મક અક્ષરે લખી લાવવું.
5.1.2 5.1.3	સ્વરાંત શબ્દ (અંદાજિત 35 મિનિટ)	આપેલા કોષ્ટકની ચર્ચા કરવી તથા સ્વરાંત શબ્દની ઓળખ કરાવવી લેખન કાર્ય.	પાઠ્યપુસ્તક ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	અન્ય 10 સ્વરાંત શબ્દો લખી લાવવા.

5. ખોટો જવાબ - ફાધર વાલેસ (પ્રસંગકથા)

અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1,CG-2, CG-3

ક્ષમતા (C) C-1.5, C-1.3, C-3.1, C-2.1, C-3.2

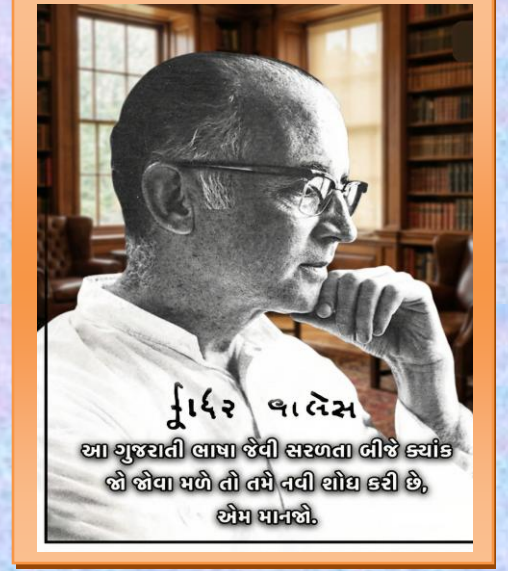
નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.15, 1.2.5, 1.3.2, 1.3.4, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.4, 2.1.5, 3.1.1, 3.1.3,
3.1.5, 3.1.6, 3.1.8, 3.1.11, 3.1.14, 3.1.15, 3.2.3.

એકમ શા માટે ?

વિદ્યાર્થીઓમાં આત્મવિશ્વાસની ખિલવણી /અભિવૃદ્ધિ માટે.
પ્રામાણિકતા અને નિષ્ઠા જેવાં મૂલ્યોનો વિકાસ થાય એ માટે

પૂર્વતૈયારી

- * સંપૂર્ણ પાઠને વર્ગમાં જતાં પહેલાં વાંચવો.
- * આત્મવિશ્વાસને લગતા શ્લોક અને સુવિચારનો અભ્યાસ કરવો.
- * (જે એકમની સમજૂતીને રસપ્રદ તેમજ અસરકારક અનુબંધ માટે ઉપયોગી થશે)

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- ☆ શબ્દાર્થ, શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ,
રૂઢિપ્રયોગ/ વાતચીત
- ☆ ભાષાસજ્જતા(પ્રત્યય, નિપાત,
વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો)
- ☆ વાચન અર્થગ્રહણ

એકમ-5 માટે અંદાજિત સમય / આયોજન

અંદાજિત 200 મિનિટ / 3.20 કલાક / 7 તાસ

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈ. સામગ્રી	ગૃહકાર્ય
1.1.15	વિષય પ્રવેશ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	સોહનલાલ દિવેદીનું હિન્દી કાવ્ય લહેરો સે ડર કર નૌકા પાર નહી હોતી નો વિડીયો નિદર્શન કરાવવું.	જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર G Shala Youtube	
1.1.16 2.1.6	લેખક પરિચય સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય (અંદાજિત 20 મિનિટ)	ફાધર વાલેસ નો પરિચય આપવો. પ્રસંગકથાનો પરિચય આપવો. વિદ્યાર્થી જીવનમાં બનેલા પ્રસંગોની ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી કરવી.	G Shala પાઠ્યપુસ્તક	એકમ વાંચન કરવું.
1.1.1 2.1.1	એકમ વાંચન (અંદાજિત 20 મિનિટ)	એકમનો આરોહ અવરોહયુક્ત વાચન કરવું. (વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તક બંધ રાખવા સૂચના આપવી)તથા ચર્ચા કરવી.	પાઠ્યપુસ્તક	
1.1.15 1.3.2 1.3.4 2.1.2	વાતચીત (અંદાજિત 20 મિનિટ)	સ્થાનિક ભાષામાં આપેલા પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવી પેટા પુરક પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવી. (અનુભવ આધારિત અધ્યયન વિવેચનાત્મક ચિંતન અને મનોઝોક)	પાઠ્યપુસ્તક	
3.1.1 3.1.3	પૂર્વ પ્રત્યય (અંદાજિત 20 મિનિટ)	આત્મ શબ્દથી શરૂ થતા શબ્દ શોધી તેના અર્થ વિશે ચર્ચા કરવી. (શોધ આધારિત અધ્યયન)	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	

3.1.5	ખાલી જગ્યા પૂર્તિ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	પ્રવૃત્તિમાં સુચના મુજબ આપેલ ખાલી જગ્યા પુરવા ઉદાહરણ સમજાવીશ. (Life skills and citizenship)	પાઠ્યપુસ્તક	ચાલેલી પ્રવૃત્તિઓનું લેખન કરવું.
3.1.11	વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	વિરુદ્ધાર્થી શબ્દનો મહાવરો કરાવી શબ્દ અર્થ સમજ આપીશ. ચિઠ્ઠી આધારિત શબ્દ પ્રવૃત્તિ કરાવવી. (પ્રવૃત્તિ આધારિત શિક્ષણ)	પાઠ્યપુસ્તક શબ્દ ચિઠ્ઠી	વિરુદ્ધાર્થી શબ્દોનું લેખન કરો.
3.1.8	જોડકા શબ્દ સમૂહ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	જોડકા પ્રવૃત્તિ ની ચર્ચા મહાવરો તથા સમજ આપીશ.	પાઠ્યપુસ્તક	શબ્દ સમૂહ લેખન
2.1.5	વાંચન અર્થગ્રહણ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	સુચના મુજબ વાંચન કરી સાચો ખોટો જવાબની ચર્ચા કરીશ. (શ્રવણ કૌશલ્ય)	પાઠ્યપુસ્તક	ચાલેલી પ્રવૃત્તિનું લેખન કાર્ય કરવું.
1.2.5	પ્રશ્ન રચના (અંદાજિત 25 મિનિટ)	જોડી કાર્ય પ્રશ્ન આઠ આપેલી સુચના મુજબ વિગતને આધારે પ્રશ્નોની રચના કરાવવી. (સર્જનાત્મકતા)	પાઠ્યપુસ્તક	
3.2.3	અનુભવ લેખન અનુચિતન (અંદાજિત 30 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓએ આપેલી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા વિશે અનુભવનું લેખન કરાવી વર્ગખંડમાં રજૂઆત કરાવવી. (અનુભવ આધારિત અધ્યયન)		કોઈ પણ એક પરીક્ષા વિશેના અનુભવનું લેખન કરો.

6. બકોર પટેલનો કારેલાં પ્રયોગ - હરિપ્રસાદ વ્યાસ (હાસ્યકથા)

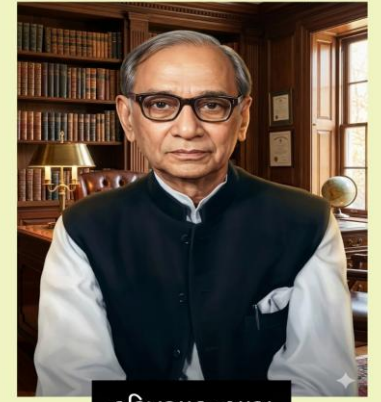
અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1,CG-2, CG-3, CG-5
ક્ષમતા (C) C-1.5, C-1.3, C-3.1, C-2.1, C-3.2, C-5.3
નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.15, 1.3.2, 1.3.4, 2.1.1, 2.1.4, 2.1.5, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.5,
3.1.6, 3.1.11, 3.1.14, 3.1.15, 3.2.1, 3.2.3, 3.2.4, 5.3.1,

એકમ શા માટે ?

વિદ્યાર્થીઓ રમૂજવૃત્તિસભર કૃતિને માણે, હસતાં હસતાં જીવનના પાઠ શીખવતા બાળસાહિત્યથી પરિચિત થાય.
ભાષાસજ્જતાના વિવિધ ઘટકોનો પરિચય કેળવે.
હાસ્યકથાથી પરીચીત થાય./ આતિથ્ય ભાવના વિકસે.
વિવિધ ધર્મ-તહેવાર વિશે જાણે-સમજે.
આરોગ્ય માટે લીલાં શાકભાજી કઈ રીતે ઉપયોગી છે એ સમજે.

પૂર્વતૈયારી

* શિક્ષકે બકોર પટેલ શ્રેણીના અથવા હરિપ્રસાદ વ્યાસની બાળવાર્તાઓનાં પુસ્તકો પુસ્તકાલયમાંથી વર્ગખંડમાં લઈ જવા અને ઉપલબ્ધ ન હોય તો ડિજિટલ માધ્યમથી મેળવી લેવા, શિક્ષક પ્રસંગકથાનું વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ આદર્શ પઠન કરશે અને સાથે સાથે વિદ્યાર્થીઓના ભાવ-પ્રતિભાવ મુજબ ચર્ચા વિચારણા કરશે.

હરિપ્રસાદ વ્યાસ

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- શબ્દાર્થ, શબ્દસમૂહ, રૂઢિપ્રયોગ/વાતચીત/
➤ ભાષા સજ્જતા (પ્રત્યય, દ્વિરુકત શબ્દ, વિરોધાર્થી શબ્દો, અર્થગ્રહણ, ગદ્યાર્થગ્રહણ, કર્તરિ-કર્મણિ-ભાવેપ્રયોગ)

એકમ-6 માટે અંદાજિત સમય / આયોજન

અંદાજિત 235 મિનિટ / 4 કલાક / 8 તાસ

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈક્ષ. સા	ગૃહકાર્ય
3.2.4	વિષય પ્રવેશ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	વિદ્યાર્થી જીવનમાં બનેલા રમૂજ પ્રસંગોની ચર્ચા કરવી મનપસંદ શાકભાજી વિશે પ્રશ્ન તૈયારી કરવી.	ICT G Shala Youtube	<p>એઝાઝ મનસુરી દૈનિક આયોજન</p>
2.1.6	સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય (અંદાજિત 10 મિનિટ)	હાસ્ય કથા સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે પરિચય આપીશ.	G Shala પાઠ્યપુસ્તક	

1.1.1 2.1.1	વાંચન કથન (અંદાજિત 30 મિનિટ)	એકમનો આરોહ અવરોહ યુક્ત વાંચન કરીશ (પુસ્તક બંધ રાખવા સૂચના આપવી) (શ્રવણ કૌશલ્ય)	પાઠ્યપુસ્તક	
1.1.1 2.1.1	વાંચન કથન (અંદાજિત 15 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓ પાસે એકમનું વાંચન કરાવવો (કથન કૌશલ્ય)	પાઠ્યપુસ્તક	એકમ વાંચન કરવું
1.1.15 1.3.2 1.3.4 2.1.1	વાતચીત (અંદાજિત 20 મિનિટ)	વાતચીતમાં આપેલા પ્રશ્નોની ચર્ચા સ્થાનિક ભાષામાં ઉત્તરો હોય તો સ્વીકાર કરવો. (મુક્ત જવાબી પ્રશ્નો, ચર્ચા, અભિવ્યક્તિ)	પાઠ્યપુસ્તક	
3.1.1	શબ્દ અંગ વિસ્તાર / પ્રત્યય (અંદાજિત 20 મિનિટ)	ઉદાહરણ મુજબ પાછળ ખાનું શબ્દ લાગતો હોય તેવા શબ્દો અને અર્થ લખી વાક્ય પ્રયોગ વિશે માર્ગદર્શન આપીશ.	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	કુ પ્રત્યય વાળા શબ્દોનું લેખન કરવું. કુરિવાજ
3.1.5 5.3.1	દ્વિરુક્ત શબ્દ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	ઉદાહરણ મુજબ બીજા વાક્યો લખી વાક્ય પ્રયોગ કરાવીશ. (શબ્દભંડોળ પ્રવૃત્તિ)	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	બીજા 10 દ્વિરુક્ત શબ્દોનું લેખન કરવું.
3.1.11	વિરોધી શબ્દો (અંદાજિત 10 મિનિટ)	ઉદાહરણ મુજબ શબ્દ લખી બંને શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્ય પ્રયોગ કરવો.	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	
3.1.6	સંદર્ભ ઓળખ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	એકમને આધારે સાચા વિકલ્પની ઓળખ કરાવી પ્રશ્નોત્તરી ચર્ચા કરવી	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	વિકલ્પલેખન
3.2.1	અર્થગ્રહણ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	આપેલા વાક્યો જેવું અર્થ ધરાવતું વાક્ય પાઠમાંથી શોધીને તેનું લેખન કાર્ય સોંપવું. (પેડાગોજી / શોધ આધારિત)	પાઠ્યપુસ્તક	વાક્યલેખન
3.1.2	વાક્યરચના (અંદાજિત 20 મિનિટ)	ઉદાહરણ મુજબ વાક્ય લેખન તથા તેના અર્થનું લેખન કાર્ય કરવું.	પાઠ્યપુસ્તક	વાક્ય લેખન કરવું.
3.2.4	પાત્ર પરિચય (અંદાજિત 10 મિનિટ)	વાક્યને આધારે એકમ આધારે પાત્રની ઓળખ મેળવવી, ચર્ચા કરવી. (અનુભવ આધારિત અધ્યયન)	પાઠ્યપુસ્તક	બકોર પટેલ વિશે પાત્રલેખન કરવું.
3.2.3	કર્તરી પ્રયોગ ફકરા લેખન (અંદાજિત 20 મિનિટ)	પ્રશ્ન 11 સૂચના મુજબ ફકરામાંથી જરૂરી ફેરફાર કરીને ફકરાનું લેખન કરવું. (વ્યક્તિગત કાર્ય.)	પાઠ્યપુસ્તક	પાંચ કર્તરી વાક્યનું લેખન કરવું
3.1.2 3.1.10	કર્તરી /કર્મણી પ્રયોગ (અંદાજિત 30 મિનિટ)	આપેલ કોષ્ટકમોના વાક્યોનો ફેરફાર સમજી અન્ય કર્તરી કર્મણી વાક્યોની રચના કરાવવી.	પાઠ્યપુસ્તક	કર્મણી વાક્યો લખવા.

7. ભૈ માણસ છે ! - જયંત પાઠક

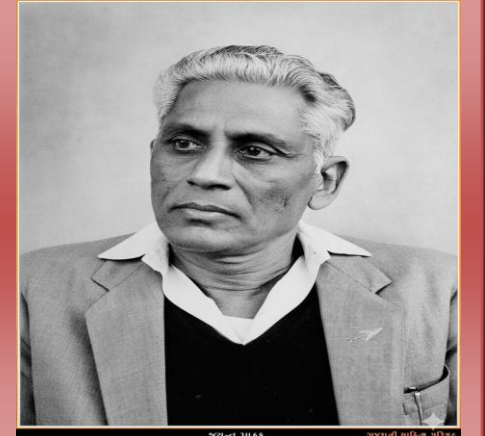
અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1,CG-2, CG-3, CG-5
ક્ષમતા (C) C-1.5, C-1.3, C-3.1, C-2.1, C-3.2, C-5.3
નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.15, 1.3.2, 1.3.4, 1.4.3, 1.5.1, 1.5.2, 2.1.1, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.8, 2.1.9, 3.1.1, 3.1.3, 3.1.14, 3.1.15, 3.1.16,

એકમ શા માટે ?

વિદ્યાર્થીઓમાં મનુષ્યગૌરવની ભાવના રોપાય તથા ખૂબી અને ખામીથી મિશ્ર મનુષ્યજીવનથી પરિચિત થાય.

પૂર્વતૈયારી

ધોરણ 7 હિન્દી પ્રથમ સત્રમાં આવતા 'ધરતી કી શાન' (મનુષ્ય ગૌરવ ગાન) ગીતનું ગાન

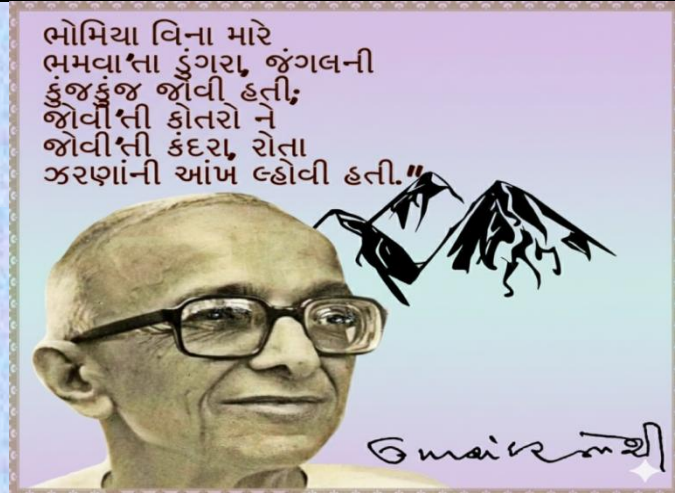
શૈક્ષણિક મુદ્દા

- શબ્દાર્થ, શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ,વાતચીત
- ભાષાસજ્જતા (દ્વિરુક્ત શબ્દો, વાક્યરચના, સમાનાર્થી શબ્દો)
- ગદ્યાર્થગ્રહણ, સર્જનાત્મક લેખન

એકમ-7 માટે અંદાજિત સમય / આયોજન

અંદાજિત 210 મિનિટ / 3.30 કલાક / 7 તાસ

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈક્ષ. સા	ગૃહકાર્ય
1.1.1	વિષય પ્રવેશ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	ધોરણ સાત હિન્દી ધરતી કી શાન ગીતનું શ્રવણ /ઝીલગાન કરાવીશ. પ્રશ્નોત્તરી. (મનુષ્ય ગૌરવ ગાન)	જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર G Shala Youtube	
1.5.5 1.5.13	કાવ્ય પઠન (અંદાજિત 15 મિનિટ)	કાવ્યનું ભાવવાહી ગાન પઠણ કરીશ. (પુસ્તક બંધ રાખવા સૂચના આપીશ) જીલગાન કરાવીશ.	G Shala પાઠ્યપુસ્તક	
1.2.9 1.5.14	વિડીયો નિદર્શન (અંદાજિત 20 મિનિટ)	દ્રશ્ય શ્રાવ્ય માધ્યમ જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત G Shalaમાં એકમના વીડીયોનું નિદર્શન તથા વાતચીત કરવી.	જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર G Shala	કાવ્યને કંઠસ્થ કરવું
1.1.15 1.3.2 1.3.4 2.1.2	વાતચીત (અંદાજિત 20 મિનિટ)	રોજબરોજની ઘટના વિશે પ્રશ્નોત્તરી કરવી વાતચીતના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવી. (અભિવ્યક્તિ)	પાઠ્યપુસ્તક	
3.1.3	શબ્દ અંગવિસ્તાર (અંદાજિત 20 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓને આગમન પદ્ધતિ વડે શબ્દ રમત રમાડવી. એકસરખા રંગ પ્રમાણે સમાન શબ્દની દ્વિરુક્ત શબ્દો ની ચિઠ્ઠી પ્રમાણે શબ્દ બનાવી વાક્ય પ્રયોગ કરાવીશ (શોધ આધારિત અધ્યયન, રમત આધારિત અધ્યયન)	પાઠ્યપુસ્તક શબ્દરમત ચિઠ્ઠી	
3.1.1	શબ્દ અર્થધારણા (અંદાજિત 15 મિનિટ)	શબ્દાર્થનો પુનઃ મહાહારો કરાવવો તથા આપેલ શબ્દનો સાચો અર્થ મેળવવા પ્રશ્નોત્તરી કરવી.(પ્રવૃત્તિ આધારિત અધ્યયન)	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	
2.1.1	અર્થધારણા (અંદાજિત 15 મિનિટ)	પ્રવૃત્તિમાં આપેલી પંક્તિ વાંચી તેનો ભાવ સમજાવવો ત્યારબાદ સૌથી નજીકના વિકલ્પ બાબતે ચર્ચા કરવી.	પાઠ્યપુસ્તક	ચાલેલી પ્રવૃત્તિ નું લેખન કરવું.
2.1.8 2.1.9 3.1.14 3.1.15	અનુ ચિંતન પ્રશ્ન ચર્ચા લેખન (અંદાજિત 30 મિનિટ)	કાવ્ય વિહંગાવલોકન કરાવીશ પ્રશ્નોત્તરી કરી અર્થગ્રહણ તપાસી આપેલ પ્રશ્નોની કાવ્યને આધારે ચર્ચા કરવી તથા લેખન કાર્ય.	પાઠ્યપુસ્તક	પ્રશ્નોના ઉત્તરોનું લેખન કરવું.
1.4.3	કાવ્ય ભાવાર્થ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	આપેલ કાવ્યપંક્તિની ચર્ચા કરી અધરા શબ્દની સમજ મેળવવી તથા તેના ભાવાર્થ ની ચર્ચા કરવી (સર્જનાત્મક કૌશલ્ય)	પાઠ્યપુસ્તક	
1.5.2 3.1.16	વાક્ય સજાવટ (અંદાજિત 30 મિનિટ)	ઉદાહરણ ની ચર્ચા કરવી વાક્ય સજાવવા માટે કા.પા. કાર્ય કરી સમજ આપવી તથા વ્યક્તિગત કાર્ય આપવું.	પાઠ્યપુસ્તક	વાક્યનું લેખન કરવું
1.5.1	કાવ્ય રચના (અંદાજિત 30 મિનિટ)	આપેલ શબ્દની ચર્ચા સમજ આપી કાવ્ય રચના માટે યોગ્ય માર્ગદર્શન આપવું. (સર્જનાત્મકતા)	પાઠ્યપુસ્તક	કાવ્ય પંક્તિ બનાવવી.

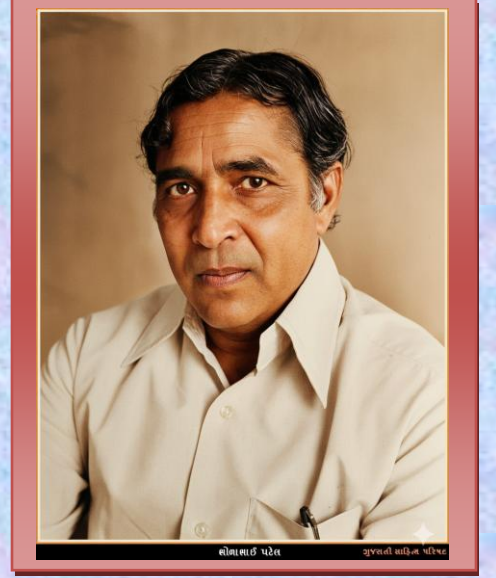

8. ઘર - ભોળાભાઈ પટેલ - (સંવેદનકથા)

અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1, CG-3, CG-4

ક્ષમતા (C) C-1.1, C-1.3, C-1.5, C-3.1, C-4.2

નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.5, 1.1.8, 1.1.15, 1.2.5, 1.3.2, 1.4.3, 1.5.1, 1.5.2, 1.5.7, 1.5.8, 1.5.13, 2.1.2, 2.1.4, 3.1.8, 3.1.10, 3.1.11, 3.1.14, 3.1.15, 3.2.4, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4,

એકમ શા માટે ?

- ❖ વિદ્યાર્થીઓમાં મનુષ્યગૌરવની ભાવના રોપાય.
- ❖ ઘર પ્રત્યે સંવેદના અનુભવે. વડીલો પ્રત્યેની ભાવના સમજે.
- ❖ ઘર સાથે સંવેદનાઓનું સજીવારોપણ
- ❖ વ્યાકરણ વાક્યના પ્રકાર : સાદું વાક્ય, સંયુક્તવાક્ય, મિશ્રવાક્ય .તથા સંયોજકોનો ઉપયોગ (સંકુલ વાક્ય)
- ❖ 'ઘર' એ માત્ર ભૌતિક માળખું નથી, એની સાથેનું જોડાણ સંવેદનાસભર છે એ વાત વિદ્યાર્થીઓ સમજે, અનુભવે

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- * વાચનનું અર્થગ્રહણ / આદર્શવાચન (વાતચીત અને ચર્ચા)
- * વાક્યરચના અને તેના પ્રકાર / સંયોજકોનો ઉપયોગ

એકમ-8 માટે અંદાજિત
સમય / આયોજન

અંદાજિત 220 મિનિટ 4

કલાક / 8-9 તાસ

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈ. સામગ્રી	ગૃહકાર્ય
1.1.1	વિષય પ્રવેશ (અંદાજિત 25 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીને જુના ઘર તેમજ નવા ઘર તફાવત સંદર્ભે પ્રશ્નોત્તરી કરવી ગામડું/ શહેર તફાવત વિશે પ્રશ્નોત્તરી. બાલમુકુન્દ દવેનું જૂનું ઘર ખાલી કરતા કાવ્યનો શ્રવણ વીડિયોની દર્શન કરાવવું.	જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર ICT G Shala Youtube	ઘર વિશે દસ વાક્યોનું લેખન કરવું.
1.1.1 1.1.3	એકમ વાચન (અંદાજિત 15 મિનિટ)	પાઠનો ભાવ વાહી વાચન કરવો વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તક બંધ રાખવા સૂચના આપવી. (શ્રવણ કૌશલ્ય)	G Shala પાઠ્યપુસ્તક	ઘરનું ચિત્ર દોરવું.
1.3.2 1.1.15 2.1.2	વાતચીત (અંદાજિત 20 મિનિટ)	શબ્દાર્થ શબ્દ સમૂહ વિશે પૂછપરછ વાતચીત માં આપેલા પ્રશ્નોની ચર્ચા. (મુક્ત જવાબી ચર્ચા)	પાઠ્યપુસ્તક	એકમનો વાંચન કરવું
1.1.2 1.5.2 3.1.8	શબ્દ સમૂહ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	સ્વાધ્યાય પ્રશ્ન બે માં આપેલ શબ્દ સમૂહનું વિદ્યાર્થીઓ પાસે વાંચન કરાવવું. લીટી દોરેલ શબ્દ સમૂહની જગ્યાએ ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય શબ્દ પાઠમાંથી શોધ પ્રવૃત્તિ કરાવવી. (પ્રવૃત્તિ આધારિત અધ્યયન)	પાઠ્યપુસ્તક	શબ્દ સમૂહ લેખન કરવું.
1.5.2 1.1.8 3.1.10	રૂઢિપ્રયોગ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	સુચના મુજબ રેખાંકિત શબ્દો માટે યોગ્ય રૂઢિપ્રયોગ મૂકી ફકરાનું ફરીથી લેખન કાર્ય કરાવવું. (પ્રવૃત્તિ કાર્ય)	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	રૂઢિપ્રયોગનું લેખન કરવું.
1.1.5 3.2.4	પાત્રની ઓળખ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	પ્રશ્ન પાંચમાં આપેલા વાક્યો કોણ બોલી શકે ? પાઠને આધારે ઓળખ ચર્ચા કરવી.	પાઠ્યપુસ્તક	બા વિશે 10 વાક્યનું લેખન કરવું
1.3.2	સંસ્મરણ/ અભિવ્યક્તિ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	મુક્ત ચર્ચાને આધારે લેખકને પોતાને ઘરને લગતા સ્મરણોની ચર્ચા લેખન ગૃહકાર્ય આપવું.	પાઠ્યપુસ્તક	લેખકના ઘર વિશે સંસ્મરણનું લેખન કરવું.

1.2.5	પ્રશ્ન રચના (અંદાજિત 20 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓની જોડી બનાવી અરસપરસ ઘર વિશે માહિતી મેળવવી પ્રશ્નસુચક શબ્દનો ઉપયોગ કરી પ્રશ્નો બનાવવા જોડી કાર્ય.	પાઠ્યપુસ્તક	ઘરના ઓરડાનું ચિત્ર દોરવું.
1.5.8 1.5.13	એકોક્તિ / પાત્ર અભિનય (અંદાજિત 15 મિનિટ)	લેખકે ઘર વિશે અનુભવેલી અનુભૂતિ વિશે વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા રજૂઆત કરાવવી (અભિવ્યક્તિ કૌશલ્ય.)	પાઠ્યપુસ્તક	પ્રશ્ન 11 ના પ્રશ્નોના ઉત્તરોનું લેખન કરવું.
3.1.10 3.1.11	સાદુ સંયુક્ત મિશ્ર વાક્ય (અંદાજિત 30 મિનિટ)	પાના નંબર 51 પર બોક્સની સમજ આપવી પ્રશ્ન 12 માં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરી એક વાક્ય બનાવવું . (વ્યક્તિગત કાર્ય)	પાઠ્યપુસ્તક	
3.1.10 3.1.11	વાક્ય પ્રકાર લેખન (અંદાજિત 20 મિનિટ)	પાઠ્યપુસ્તકની પ્રવૃત્તિ પ્રશ્ન 12 થી 16 સાથે અનુબંધ બાંધી મહાવરો કરાવવો.	પાઠ્યપુસ્તક ICT	ચાલેલી પ્રવૃત્તિનું લેખન કરવું.
1.5.8	વાક્ય ઉચ્ચારણ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	એક બે વાક્યો ધીમેથી અને ઝડપથી બોલી સમજ આપવી દરેક વિદ્યાર્થી પાસે બોલાવો (જોડી કાર્ય) એક ઝડપથી બીજો ધીમેથી વાંચશે.	પાઠ્યપુસ્તક ICT	સ્વાધ્યાયનું વાંચન મહાવરો કરવો

9.મજાનો ખજાનો - કીર્તિદા બ્રહ્મભટ્ટ

અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1,CG-2, CG-3
ક્ષમતા (C) C-1.3, C-1.5, C-2.2, C-2.3, C-3.1,
નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.6, 1.1.15, 1.3.2, 1.3.8, 1.4.4, 1.5.2, 2.1.2, 2.1.4, 2.2.2,
2.2.3, 2.2.6, 2.2.8, 3.1.1, 3.1.4, 3.1.11, 3.1.14, 3.1.15, 5.11

એકમ શા માટે ?

વિદ્યાર્થીઓ કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગથી પરિચય થાય. સ્થાનિક કક્ષાએ
બોલાતી ભાષાનું અર્થગ્રહણ કરી શકે.
ભાષા વધુ અસરકારક અને પ્રત્યાયનક્ષમ બની શકે.

પૂર્વતૈયારી

એકમ શરૂ કરતાં પહેલાં એકમનું રહેલ વાચન કરી લેવું. પુસ્તકાલયમાં
કહેવતકોશ, રૂઢિપ્રયોગકોશ કે તેને લગતાં પુસ્તકોનો અભ્યાસ કરી લેવો
અને શક્ય હોય તો વર્ગખંડમાં પુસ્તકો વિદ્યાર્થીઓના નિદર્શન માટે લઈ
જવાં.

કીર્તિદા બ્રહ્મભટ્ટ

એઝાઝ મનસુરી

દૈનિક આયોજન

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- વાતચીત અર્થગ્રહણ
- વાક્યરચના સમાનાર્થી
- કહેવત

એકમ-9 માટે અંદાજિત સમય / આયોજન

અંદાજિત 150 મિનિટ / 3 કલાક / 6 તાસ

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દા	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈ. સામગ્રી	ગૃહકાર્ય
1.3.2	વિષય પ્રવેશ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	ઘરડા વૃદ્ધનું એકપાત્રીય અભિનય કરી કહેવતો કહેતા કહેતા વાતચીત કરવી કહેવતો વિશે થોડી ચર્ચા કરવી. (નાટ્ય આધારિત અધ્યયન)	જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર	એકમ વાંચન કરવું

1.1.1 2.1.2	વાંચન (અંદાજિત 20 મિનિટ)	એકમનો આરોહ અવરોયુક્ત વાંચન કરવું (વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તક બંધ રાખી શ્રવણ કરશે)	પાઠ્યપુસ્તક	એકમનું વાંચન કરવું
1.1.15 1.3.2 2.1.2 2.1.4	વાતચીત (અંદાજિત 15 મિનિટ)	વાતચીતમાં આપેલા પ્રશ્નોની ચર્ચા (સંવાદ આધારિત અધ્યાપન)	પાઠ્યપુસ્તક	
2.2.2 2.2.3 2.2.6 1.5.2	કહેવત અર્થ શોધ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓ પાસે પ્રશ્ન વાંચન કરાવો અર્થનો અનુમાન કરાવો ચર્ચા	પાઠ્યપુસ્તક	કહેવત લેખન કરવું
3.1.1 3.1.4	અર્થધારણા (અંદાજિત 15 મિનિટ)	આપેલા શબ્દોનું કાપા કાર્ય કરી વાંચન કરીશ ઉદાહરણની સમજ ચર્ચા નજીકના અર્થની ચર્ચા તથા વાક્ય લેખન.	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	
3.1.8	ફકરા વાંચન અર્થગ્રહણ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	પાના નંબર 53 પર આપેલા વાંચન કરાવીને પ્રવૃત્તિ વાક્યો સાચા છે કે ખોટા તેને ચર્ચા લેખન	પાઠ્યપુસ્તક	
1.4.4	જોડકા જોડો (અંદાજિત 10 મિનિટ)	આપેલા અ અને બ વિભાગના જોડકા જોડવા	પાઠ્યપુસ્તક	જોડકાનું લેખન કરવું.
3.1.11	વાક્યરચના (અંદાજિત 15 મિનિટ)	ખોટા વિકલ્પ છે કે સાચું વાક્ય બનાવવા સૂચના આપવી સમય આપવો .	પાઠ્યપુસ્તક	વાક્યનું લેખન કરો.
2.2.8	કહેવત (અંદાજિત 15 મિનિટ)	કહેવત તથા તેના અર્થનું લેખન કરાવવું.	પાઠ્યપુસ્તક ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	કહેવત લેખન કરવું
3.1.14 3.1.15	અનુચિતન પ્રશ્નોત્તરી (અંદાજિત 15 મિનિટ)	આપેલા પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવી એકમમાંથી પ્રશ્નના ઉત્તર શોધવા સૂચના આપવી.	પાઠ્યપુસ્તક	પ્રશ્નોના ઉત્તરોનું લેખન કરવું.
5.11	જૂથ ચર્ચા (અંદાજિત 30 મિનિટ)	આપેલા મુદ્દાની જૂથ ચર્ચા કરાવવી (અભિવ્યક્તિ)	પાઠ્યપુસ્તક	

10. દુનિયા અમારી - ભાનુપ્રસાદ પંડ્યા

અભ્યાસક્રમનાં ધ્યેયો (CG) CG-1,CG-2, CG-3, CG-4

ક્ષમતા (C) C-1.1, C-2.1, C-3.1, C-3.2, C-4.1

નિષ્પત્તિ (L.O) 1.1.15, 1.3.2, 2.1.2, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.12, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.6, 3.1.7,

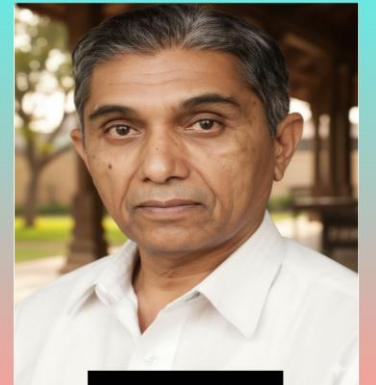
3.1.13, 3.1.14, 3.1.15, 3.1.16, 3.2.2, 3.2.4, 4.1.3,

એકમ શા માટે ?

પદ્ય અને ગદ્યમાં તફાવત અને સમાનતાની સમજ માટે.
હકારાત્મક અભિગમના વિકાસ માટે.
વિદ્યાર્થીઓમાં માનવતાની ભાવના, સંવેદનશીલતા,
કલ્પનાશક્તિ, સાહિત્યપ્રેમ, અને આત્મબળ જેવા ગુણોના
વિકાસ માટે.

પૂર્વતૈયારી

- * વિદ્યાર્થીઓને નેત્રહીન લોકોના જીવન આધારિત વીડિયો બતાવવા.
- * શક્ય હોય તો અંધજન તાલીમ કેન્દ્રની મુલાકાત અથવા માહિતી આપવી.

ભાનુપ્રસાદ પંડ્યા

શૈક્ષણિક મુદ્દા

- ભાષાસજ્જતા : શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ તથા પારિભાષિત શબ્દો. /લિંગ પરિવર્તન
- કાવ્યનું ભાષાસૌંદર્ય તથા ભાવાનુવાદ.

એકમ-10 માટે અંદાજિત સમય / આયોજન

અંદાજિત 225 મિનિટ / 4 કલાક / 8 તાસ

અ.નિ.	શૈક્ષણિક મુદ્દો	શિક્ષક - વિદ્યાર્થી પ્રક્રિયા	શૈક્ષ. સામગ્રી	ગૃહકાર્ય
2.1.5	વિષય પ્રવેશ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓને એક મિનિટ આંખો બંધ રાખવા સૂચના સાંભળતા વધની ઓળખ ચર્ચા આંખો ન હોય તો દુનિયા કેવી રીતે અનુભવો તેની ચર્ચા કરવી.	જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટર	કુદરતી સૌંદર્ય નું ચિત્ર દોરો.
1.5.5 1.5.13 1.5.14	કાવ્યગાન/ શ્રવણ (અંદાજિત 15 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓને આંખો બંધ રાખવા સૂચના આપી કાવ્ય પઠન ગાન કરવો વિદ્યાર્થીઓ પછી સમૂહ ગાન કરાવવું.	ICT G Shala પાઠ્યપુસ્તક	
1.2.9 1.5.14	કાવ્યનું વિડીયો નિદર્શન (અંદાજિત 15 મિનિટ)	GShala માં વીડિયોનો નિદર્શન શ્રવણ તથા સમૂહગાન કરાવવું.	ICT G Shala Youtube પાઠ્યપુસ્તક	
1.3.2 1.1.15 2.1.2 2.1.4	વાતચીત (અંદાજિત 10 મિનિટ)	વાતચીતમાં આપેલા પ્રશ્નોની સામૂહિક ચર્ચા કરવી (જૂથ ચર્ચા)	પાઠ્યપુસ્તક	ચાલેલી પ્રવૃત્તિ નું લેખન કરવું.
3.1.1	શબ્દ ધારણા (અંદાજિત 15 મિનિટ)	રેખાંકિત શબ્દના અર્થની ધારણા કરવી ચર્ચા લેખન.	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	
3.1.6	શબ્દાર્થ સમજ (અંદાજિત 10 મિનિટ)	વિદ્યાર્થીઓ પાસે વાક્યનું વાંચન કરાવી કૌસમાંથી શબ્દ અર્થધારણા કરાવવી (પારિભાષિક શબ્દોની ઓળખ)	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	
3.1.2 3.1.6	વાક્યરચના (અંદાજિત 20 મિનિટ)	ઉદાહરણની સમજ આપી વાક્યરચના માટે વિદ્યાર્થીઓને સમય આપવો.	ગુજરાતી સાર્થ જોડણી કોષ	વાક્યનું લેખન કરવું.
2.1.5 3.2.2	કાવ્ય અર્થગ્રહણ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	આપેલા ભાવાર્થ ની ચર્ચા કરવી તથા તેને લાગુ પડતી પંક્તિ કાવ્યમાંથી શોધ કરવી (જૂથ કાર્ય)	પાઠ્યપુસ્તક	કાવ્ય કંઠસ્થ કરવું.
3.2.4	જોડકા પ્રવૃત્તિ. (અંદાજિત 10 મિનિટ)	કાવ્ય ને આધારે બંધબેસતા જોડકા જોડો.	પાઠ્યપુસ્તક	જોડકાનું લેખન.
2.1.12	અનુભવ લેખન (અંદાજિત 30 મિનિટ)	સૂચના અનુસાર અનુભવ કરાવવા તેની ચર્ચા લેખન કરવું.	પાઠ્યપુસ્તક	
3.1.7	શબ્દ શોધ (અંદાજિત 20 મિનિટ)	સૂચના મુજબ પ્રવૃત્તિ કરાવવી અંકો તથા શબ્દોની સમજ આપવી લેખન કાર્ય.	પાઠ્યપુસ્તક	
3.1.13	વાક્ય રચના (અંદાજિત 20 મિનિટ)	રેખાંકિત શબ્દ બદલી કૌસમાંના શબ્દ આધારે વાક્યરચના કરવા સૂચના આપવી.	પાઠ્યપુસ્તક	વાક્યનું લેખન કાર્ય કરવું.
3.1.14 3.1.15	અનુ ચિંતન પ્રશ્નોત્તરી (અંદાજિત 30 મિનિટ)	આપેલા પ્રશ્નોનું વાંચન તથા ચર્ચા કરવી (અર્થગ્રહણ)	પાઠ્યપુસ્તક	પ્રશ્નનું લેખન કાર્ય કરવું.

શિક્ષકનું કાર્ય કોઈ સ્વતંત્ર તત્વ ઉત્પન્ન કરવાનું નથી,
પણ સુષુપ્તને જાગૃત કરવાનું છે.

- વિનોબા ભાવે